

{ } { }

Bakara Suresi

25

GİT

◀ Bakara / 25 ▶

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا
 مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ
 قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ
 وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

Türkçe Transcript

Vebeşşiri-llezhîne âmenû ve'amilû-ssâlihâti enne lehum cennâtin
 tecrî min tahtihe-l-enhâr(u)^(s) kullemâ ruzikû minhâ min
 şemeratin rizkan^(y) kâlû hâze-llezhî ruziknâ min kablu veutû bihi
 muteşâbihen velehum fihâ ezvâcun mutahhera(tun)^(s) vehum fihâ
 hâlidûn(e)

Abdülbaki Gölpınarlı Meali

İnananlara ve iyi işlerde bulunanlara müjde ver: Onlar içindir
 kıyılarından ırmaklar akan bahçeler. Orada bir meyveyle
 rızıklandılar mı bundan önce de bunu tatmıştık derler, onları
 dünyadakilere benzetirler. Onlara, dünyadakilere benzer rızıklar
 sunulur. Orada tertemiz eşler de var onlara, orada ebedi kalırlar.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

(Ey Resulüm!) İman edip salih amellerde bulunanları müjdele!
 Gerçekten onlar için altlarından ırmaklar akan cennetler
 vardır. Kendilerine rızık olarak bu ürünlerden her
 yedirildiğinde: "Bu daha önce (dünyada iken) de
 rızıklandığımızdır" diye (sevinip ferahlayacaklardır). Bu,
 onlara (dünyadakine) benzer olarak sunulmuş (sonsuz ihsan ve
 ikramlarımızdır). Orada, onlar için tertemiz eşler vardır ve
 onlar orada süresiz kalacaklardır.

Abdullah Parlıyan Meali

İman etmiş olup, bu iman gereği olan doğru ve faydalı işler yapanlara müjdele ki, ağaç ve köşklerinin altlarından ırmaklar akan cennetler onlarıdır. Onlara ne zaman rızık olarak oradan bazı meyveler tattırılsa, “Bunlar bize daha önce verilenlerin aynısıymış” derler. Bu rızık onlara bazı yönlerden dünyadakine benzer olarak verilmiştir. Onlar orada tertemiz eşler bulacaklar ve orada ebedî olarak kalacaklardır.

Ahmet Tekin Meali

İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri müjdele: Onlara, altlarından ırmaklar akan cennet konakları var. Orada kendilerine ikram edilen herhangi bir meyvedan yediklerinde: “Bu, daha önce tattığımız şeydir” derler. Kendilerine dünyadakine benzer yiyecekler sunulacaktır. Onlar için orada, Cennet'te tertemiz, devamlı temiz eşler de vardır. Ve onlar orada ebedî yaşarlar.

Ahmet Varol Meali

İman edip de salih ameller işleyenleri ise, altından ırmaklar akan cennetlerle müjdele. Her ne zaman kendilerine oradan rızık olarak bir meyve verilse: "Bu bizim daha önce (dünyada) rızıklandığımız şeydir" derler. Orada onlara böyle birbirinin benzer şeyler verilmiştir. Onlar için orada tertemiz eşler vardır ve onlar orada sonsuza kadar kalacaklardır.

Ali Bulaç Meali

(Ey Muhammed) iman edip salih amellerde bulunanları müjdele. Gerçekten onlar için altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. Kendilerine rızık olarak bu ürünlerden her yedirildiğinde: 'Bu daha önce de rızıklandığımızdır' derler. Bu, onlara, (dünyadakine) benzer olarak sunulmuştur. Orada, kendileri için tertemiz eşler vardır ve onlar orada süresiz kalacaklardır.

Ali Fikri Yavuz Meali

(Habibim), iman edip sâlih ameller işleyenlere (şunu) müjdele: Onlar için, (ağaçları) altından ırmaklar akar (her türlü meyvalarla süslenmiş) cennetler var. Kendilerine, ne zaman, onlardan bir meyva rızık olarak yedirilse (her defasında): “Bu, daha önce (dünyâda) bizim yediğimiz şeydir.” diyecekler ve o rızık (dünyâdakine) benzer olarak kendilerine sunulacak. Onlar için orada tertemiz zevceler de var ve onlar, o cennette ebedî olarak kalıcıdır.

Bahaeddin Sağlam Meali

Bu gruplar içinde iman edip iyi işler (amel-i Salih) yapanları müjdele ki; onlar için altlarında nehirler akan cennetler vardır. O cennetlerin meyvelerinden onlara verildikçe; “Bu daha önce de yediğimiz şeylerdir” derler. (Yani, Cennet meyveleri alışılmış yiyeceklerdir. İnsan alıştığı yiyecekten daha çok lezzet alır.) Ve o rızık onlara değişik yapılarda sunulur. (Yani alışılmışın yanında yenilenmenin lezzetini de alırlar.) Ve onlar için temiz hanımlar vardır. Onlar orada ebedidirler.

Bayraktar Bayraklı Meali

İman edip de yararlı iş yapanları, içinden ırmaklar akan cennetlerle müjdele! Kendilerine cennette meyve nimeti verildiğinde, “Bu, daha önce de dünyada yediğimize benziyor; bunun benzeri bize verilmişti” diyecekler. Orada onların, her türlü pislikten arınmış tertemiz eşleri olacak ve orada süreli olarak kalacaklardır.

Besim Atalay Meali (1965)

Müjdele inanarak yararlı iş görenleri, altından ırmaklar akan cennetler onlarındır, oradaki yemişlerden yediklerinde, diyecekler ki: «Bu önceden yediğimiz gibidir»; benzerleri verilir, temiz eşler alırlar, orda sonsuz kalırlar

Cemal Külünkoğlu Meali

İman edip faydalı ve güzel işler yapanları müjdele! Onlara altından ırmaklar akan cennetler vardır. Öyle ki ne zaman rızık olarak orada bazı ürünler bahşedilse: “Bu, bize daha önce (dünyada) bahşedilenlerin aynısıymış.” diyecekler. Oysa bu, onların aynısı olmayıp, (dünyadakilerin) benzeri olarak kendilerine sunulacaktır. Orada onların tertemiz eşleri/arkadaşları da olacak ve onlar orada devamlı kalacaklardır.

Bkz. 3/15 dipnot ve 4/57

Cemil Said (1924)

İman idenlere ve sevâb işleyenlere tebşîr it ki cennetde nehirler ile sulanmış bağçelere nâil olacaklardır. Bu bağçelerin meyvelerini gördükleri zamân bizim dünyâdaki meyvelerimizdir diyecekler. Halbuki ânların yalnız şekli dünyâdakilere müşâbihdir. Orada pâk zevceler bulacaklar ve ilâ nihâye yaşayacaklardır.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

İnananlar ve yararlı işler yapanlara, kendilerine altlarından ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele. Onlara buranın bir ürünü rızık olarak verildiğinde, "Bu daha önce de rızıklandığımızdır" derler. Bunlar, söylediklerinin benzerleri olarak sunulmuştur. Onlara orada tertemiz eşler vardır ve orada temelli kalırlar.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

İman edip salih ameller işleyenlere, kendileri için; içinden ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele. Cennetlerin meyvelerinden kendilerine her rızık verilisinde, “Bu (tıpkı) daha önce (dünyada iken) bize verilen rızık!” diyecekler. Hâlbuki bu rızık onlara (dünyadakine) benzer olarak verilmiştir. Onlar için orada tertemiz eşler de vardır. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

Diyanet Vakfı Meali

İman edip iyi davranışlarda bulunanlara, içinden ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele! O cennetlerdeki bir meyveden kendilerine rızık olarak yedirildikçe: Bundan önce dünyada bize verilenlerdendir bu, derler. Bu rızıklar onlara (bazı yönlerden dünyadakine) benzer olarak verilmiştir. Onlar için cennette tertemiz eşler de vardır. Ve onlar orada ebedî kalıcıdır.

Bu âyette, dünyada müslüman olup güzel işler yapan ve gerçekten mümin olarak ahirete göçen kimselerin alacakları mükâfatlar anlatılmış, orada cennetliklere verilen nimetlerin dünyadakilerle benzediğine işaret edilmiştir. Ancak, ahiret nimetlerinin dünyadakilerle aynı olduğu düşünülmemelidir. Nitekim, Buhârî'nin «Bedü'l-halk» bahsinde rivayet ettiği bir hadiste «Cennet ehline gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, kalplerden bile geçmeyen nimetler verilir» denilmiştir.

Edip Yüksel Meali

İnanıp erdemli davrananları, içlerinde ırmaklar akan cennetlerle (bahçelerle) müjdele. Kendilerine oradaki ürünlerden rızıklar sunulduğunda "Bu, daha önce bize sunulan nimetlerdir," derler. Böylece, kendilerine mecazi tanımlar (benzetmeler) verilir. Onlar için orada tertemiz eşler vardır ve onlar orada ebedi kalıcıdır.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

İnanıp yararlı işler yapanlara, altlarından ırmaklar akan cennetlerin kendilerine ait olduğunu müjdele! Onlardaki herhangi bir meyveden rızıklandırıldıklarında: "Bu daha önce de rızıklandığımız şeydir" derler ve o rızık birbirinin benzeri olmak üzere, kendilerine sunulacak. Orada çok temiz zevceler de onların. Hem onlar orada ebedî kalacaklar.

Elmalılı Meali (Orişinal)

iyman edip salih ameller işliyenlere ise müjdele: Kendileri için altından ırmaklar akar cennetler var, onlardan: hangi bir semereden bir rızık rızıklandıkça onlar, her defasında «ha! bu bizim önceden merzuk olduğumuz» diyecekler ve ona öyle müteşabih olarak sunulacaklar, kendileri için orada pak, çok pak zevceler de var, hem onlar orada ebedî kalacaklar

Erhan Aktaş Meali

İman edip, sâlihâtı¹ yapanları; içlerinde ırmaklar akan cennetler² ile müjdele. Onlara ne zaman yiyecek bir şey sunulsa: “Bu daha önce rızıklandığımız şeydir.” derler. Oysa bu onlara benzer olarak

verilmiştir. Onlar³ için arındırılmış eşler vardır. Ve onlar, orada kalıcıdırlar.

1- Bozuk olan şeyi düzeltmeye çalışmak, düzeltici olmak, yapıcı olmak, iyi olmak, düzeltmeye teşvik etmek, iyiye yönlendirmek. 2- Bahçeler. 3 – Sâlihâtı yapan kadınlar ve erkekler için.

Hasan Basri Çantay Meali

(Habîbim) îmân eden, bir de güzel güzel amel (ve hareketlerde bulunan kimselere muştula ki altlarından ırmaklar akan cennetler onların. Kendilerine ne zaman onlardan bir meyva rızık olarak yedirilse her defasında «ha, bu, evvelce de (dünyâda) rızıklandığımız (yediğimiz) şeydi» diyecekler Ve o rızık (renkde, şekilde) birbirinin benzeri, (fakat tatda, keyfiyyetde başka başka ve çok yüksek ve müstesna kıymetlerde) olmak üzere kendilerine sunulacak. Orada çok temiz zevceler de onların. Hem orada onlar dâim de kalıcıdırlar.

Hayrat Neşriyat Meali

(Habîbim, yâ Muhammed!) Îmân edip sâlih ameller işleyenlere, şübhesiz kendileri için altlarından ırmaklar akan Cennetler olduğunu müjdele! (Onlar) ne zaman rızık olarak oradan, herhangi bir meyveden rızıklandırılırsalar: “Bu, daha önce rızıklandırıldığımız şeydir” derler. Çünkü bu (Cennet ni'metleri), kendilerine (dünyadaki rızıklarıyla) birbirine benzer şekilde verilir. Onlar için orada tertemiz zevceler de vardır ve onlar, orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

İlyas Yorulmaz Meali

İman edip, Allah'ın belirlediği doğru işleri yapanlara, altlarından ırmakların aktığı bahçeleri (cennetleri) müjdele. Onlar ne zaman o bahçelerin /cennetin) yiyeceklerinden yeseler, “Bunlarla daha önce de rızıklanmıştık” derler. Onların cennette yediklerinin benzerleri (dünyada iken) verilmişti. Ayrıca onlar için orada, tertemiz eşler var ve orada sürekli kalacaklardır.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Allah'a inananlarla iyilik edenlere müjdele ki işte onlar için içinden ırmaklar akan cennetler vardır. Bu cennetlerin ürünlerinden onlara yedirildikçe onlar: « Biz bunları daha önce yemiştik» diyeceklerdir. Kendilerine eskiden yediklerine benziyenleri verilir de ondan. Orada onlar için arı sili eşler vardır. Onlar orada hep kalacaklardır.

İsmail Hakkı İzmirli

İman edip iyi iş işleyenlere müjde et ki onlar için ağaçları altından ırmaklar akar cennetler vardır, oradaki yemişlerden yedikçe «evvelce de bunu yemiştik» diyecekler, onlara eski yedikleri yemişe benzer yemişler verilecek, orada onlar için her türlü

kusurdan pâk olmuş zevceler bulunacaktır. Onlar orada daim kalacaklardır.

Kadri Çelik Meali

İman edip salih işler yapanlara, kendileri için altlarından ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele. Oradan bir meyve ile rızıklanınca, “Bu daha önce de rızıklandığımız şeydir” derler. Kendilerine birbirine benzer (nimetler) verilmiştir. Onlara orada tertemiz eşler vardır ve onda temelli kalıcıdır.

(“Hulud” kelimesi mutlak süreklilik ve devam anlamındadır. Bu süreklilik ve devam mutlak bir şekilde mülâhaza edildiği için mekân ve mahal sürekliliği türüne, hakeza konunun sürekliliği miktarına bağlanmaktadır. Aynı zamanda belli bir vaktin başlangıcından itibaren muhasebe edilmektedir. O halde “hulud” kelimesi ezeli ve ebedi olmakla farklılık arz etmektedir. “Hulud” kelimesinde ezeliyet yoktur. Sınırlı bir başlangıçtan başlamaktadır. Ebediyet ise kayıtsızdır ve bir haddi bulunmamaktadır, ama ister istemez mevzu ve mahallin sürekliliği miktarına bağlı bulunmaktadır.

“Hulud” kavramının konusu; kalbinde küfür ve dinsizlik inançları ile tuğyan, inat ve zulüm sıfatlarının kökleştiği ve sabit hale geldiği veya ruhunda ruhanî sıfatların, nuraniyetin, hak inançların ve imanın sağlamlaştığı ve meleke (yeti) haline geldiği nefistir.

O halde insanın nefsi; kökleşen ve meleke haline gelmiş olan bu hususiyetler ve değişimlerle beka ve süreklilik içinde olduğu müddetçe temelli olarak cehennemde veya cennette olacaktır. Dolayısıyla “hulud” un kıvamı zatî vücubı olmayan konular iledir. Aynı şekilde zatî imkân içinde olan yerlerde karar kılmaktadır. Dolayısıyla “ebedi” diye mana ve tefsir edilmesi vücudî hususiyetlerine aykırıdır. “Hulud” cennette olsun veya cehennemde insanın nefsinde kökleşen ve sabit hale gelen halet ve sıfatların neticesidir.

Hususiyet ve sürekliliğin devamı ise hangi hadde kadar sebat ve süreklilik içinde olması açısından batınî inançlara ve sıfatlara tabidir. Hakikatte “hulud”, kalbi melekelerin ve ruhi sıfatların cilvesi ve zuhurudur ve bu melekeler (yetiler) sabit olduğu müddetçe hulud da devamlılık içinde olmaktadır. Bu açıdan hulud haletinin sürekliliği şahıslara göre farklılık arz etmektedir. Bu hususta melekelerin kötü işlere ve amellere bağlılığı ve taalluku ile hataların ihata edilişi kâmil bir mahcubiyet (örtülülük) icat etmekte ve böylece insan, nur ruhaniyet ve sefa âlemlerinden tümü ile mahrum ve uzak düşmektedir. İşte bu zulmet ve karanlık insanın içinde baki kaldığı müddetçe sürekli olarak cehennem ve ateş muhitinde kalacaktır.)

Mahmut Kısa Meali

İman edip güzel davranış gösterenlere müjdele; onlar için, yemyeşil ağaçlarının altından ırmaklar çağıldayan cennet bahçeleri vardır. Onlara ne zaman rızık olarak oradan bir meyve sunulsa, “Biz bunu daha önce de tatmıştık!” diyecekler. Çünkü onlara, hep birbirine benzer nîmetler verilmiştir. Âhiret nîmetleri, —çok daha lezzetli ve üstün olmakla birlikte— dünyadakilere benzeyecek ve her tadıldığında, bambaşka bir tat ve lezzette olacaktır.

Ayrıca, onlar için orada tertemiz eşler vardır ve onlar sonsuza dek orada yaşayacaklardır.

İşte Allah, sizi eğitip olgunlaştırmak üzere, çeşitli misallerle size öğütler verir. Gerektiğinde sivrisinekten, karıncadan, örümcekten, arıdan söz eder. Fakat ilâhî hikmetten nasip almamış bazı câhiller,

bu misallerin özünde yatan gerçekler üzerinde kafa yoracakları yerde, sırf itiraz etmiş olmak için, Allah'ın böyle 'basit ve değersiz' varlıklardan bahsetmesini bir eksiklik ve ayıp olarak niteliyor, içinde böyle örnekler bulunan bir kitabın ilâhî kaynaklı olamayacağını öne sürüyorlar.

Mahmut Özdemir Meali

İman eden ve Salih Ameller işleyenleri müjdele! Onlar için altından ırmaklar akan cennetler vardır. Oradan rızık olarak bir üründen tattırıldıkça: -"Bu önceden tattıklarımızdır" dediler. Ona öyle benzeşimli verildi. Orada onlar için temizlenmiş eşler de vardır. Orada sürekli kalacaklardır.

Mehmet Çakır Meali

Resulüm! İnanıp da yararlı faaliyette bulunanlara şu müjdeyi verebilirsin: Onlara, içinde suların çağladığı bahçeler tahsis edilecektir. Kendilerine, ne zaman bu bahçeden bir ürün takdim edilse, öncekilerin benzeri verildiği halde: "aa! bunun aynısı az önce de verilmişti." diyecekler, orada tertemiz eşleri ile birlikte sonsuza kadar kalacaklardır...

Mehmet Çoban Meali

İman edip güzel işler yapanlara içinden ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele! Cennetin meyvelerinden kendilerine her rızık verilişinde, "Bu tıpkı daha önce dünyada iken bize verilen rızık!" diyecekler. Hâlbuki bu rızık onlara dünyadakine benzer olarak verilmiştir. Onlar için cennette tertemiz eşler vardır. Onlar orada ebedi kalacaklardır.

Mehmet Okuyan Meali

İman edip iyi işler yapanlara, altlarından ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele! Oradan (cennetlerdeki) herhangi bir meyveden kendilerine her ne zaman rızık verilirse, "Bu, bize daha önce verilmişti." demiş (olacaklar)dır. Bu (rızık)lar onlara (dünyadakine) benzer olarak verilecektir. [*] Onlar için orada (cennetlerde) tertemiz eşler [*] de vardır ve onlar orada [ebedî] [*] kalıcıdır.

Gelecekte gerçekleşmesi kesin olan olaylar için bazen geçmiş zaman kalıbı kullanılması bir Kur'an üslubudur Benzer mesajlar: Âl-i İmrân 3:15; Nisâ 4:57., Cennetin ebedî oluşuyla ilgili ayrıca bkz. Bakara 2:82; Âl-i İmrân 3:15, 107, 136, 198; Nisâ 4:13, 57, 122; Mâide 5:85, 119; A'râf 7:42; Tevbe 9:22, 72, 89, 100; Yûnus 10:26; Hûd 11:23, 108; Ra'd 13:35; İbrâhîm 14:23; Kehf 18:108; Tâhâ 20:76; Enbiyâ 21:102; Mü'minûn 23:11; Furkân 25:15, 16, 76; 'Ankebût 29:58; Lokmân 31:9; Zümer 39:73; Zuhruf 43:71; Ahkâf 46:14; Fetih 48:5; Kâf 50:34; Hadîd 57:12; Mücâdele 58:22; Teğâbun 64:9; Talâk 65:11; Beyyine 98:8.

Mehmet Türk Meali

(Ey Muhammed! Allah'ın istediği gibi) iman edip (inandığı) iyi işleri yaşayanlara,¹ zemîninden ırmaklar akan cennetlerin,²

kendileri için olduğunu müjdele. Onlara rızık olarak o (cennetten) her bir meyve ikram edildiğinde: “işte bunlar bize daha önce (dünyadayken) rızık olarak (vâdedilen) şeylerdir.”³ diyecekler. Onlara orada birini diğerine tercih edemeyecekleri rızıklar verilecek. Onlara cennette tertemiz eşler⁴ de vardır ve onlar orada ebedî olarak kalacaklardır.

1 Salihat, kelimesi salihâ'nın çoğuludur. Salih; aslında iyi, faydalı, sağlam, hayırlı anlamında bir sıfat olup, “Allah'ın emrettiği doğrultuda yapılan veya yapılması gereken ibâdet” anlamında isimdir. Bu ifâdede îmanla amel, ayrı ayrı ifâde edilmişse de hitâp, hem îman eden ve hem de “amel-i salih” yapanadır. “Salih amel” ise: Allah'a ve âhiret'e îmandan sonra, Allah'ın indirdiği hükümlere göre, güzel yaşayışta bulunmaktır. Bu da; diğer kitaplar bozulduğuna göre sadece Kur'an'a uymakla mümkündür. Buradan, amelle îmanın ayrılmaz birer ikili olduğu, tıpkı, bedenle rûhun beraberce bir işe yaradığı gibi amelsiz îmanın da îmansız amelin de bir işe yaramayacağı anlaşılmaktadır. Yukarıdaki ifâde, bu düşünceyle bu meâlin tamamında böyle tercüme edilmiştir.

2 Cennet: Kök itibarıyla “örtmek” fiilinden, “mastar 'ül-merra” (bir defa oluş bildiren mastar)'dır ve “bir örtüş” demektir. (cin: herkese görünmeyen gizli yaratık, cinnet: aklın kaybolması gibi) Cennet: “zemini görünmez, gâyet girift ağaçlarla örtülü bahçe veya dünya gözüyle bilinemeyen, sevap kazananların âhirette mükâfat olarak girecekleri yer,” demektir. Kur'an'da "Cennet" kelimesi ma'rife (belirli) olarak kullanılırsa ahiret cenneti kastedilir. Fakat nekra (belirsiz) olarak kullanılırsa yerine göre kâh dünya ve kâh ahiret cenneti kastedilir. Nitekim "Rabbinin hükümlerinden sakınan kimse için ise, iki Cennet vardır." (Rahmân: 46)'daki cennetlerden biri dünya, diğeri de ahiret cennetidir. Eğer insanların hepsi Allah'tan korkmuş ve ona göre amel etmiş olsalardı, dünyanın her tarafı cennet olurdu.

3 Bu bölüm; “Onlara rızık olarak (cennetten) her bir meyve ikram edildiğinde; ‘bu, bundan önce dünyada bize verilenlerdendir’, diyecekler.” diye tercüme edilebilirse de yukarıdaki tercüme; dünya nimetleriyle, âhiret nimetlerinin aynı olmayacağı kanaatiyle daha uygun görülmüştür. (Kurtubî)

4 Bu meyvelerden başka onlar için o cennetlerde tertemiz, eşler, yani erkekler için hanımlar, hanımlar için de kocalar vardır. Ve bunların hiç birinde dünyadaki pisliklerden eser yoktur. O eşlerde maddî ve cismanî kir olmadığı gibi, ahlâksızlık ve geçimsizlik, gibi nefsanî kirler de olmayacaktır.

Muhammed Esed Meali

Ama imana ermiş olup doğru ve yararlı işler yapanlara, içlerinden ırmaklar akan hasbahçelerin kendilerine ait olacağını müjdele! Onlara ne zaman rızık olarak oradan bazı ürünler bahşedilse, “Bunlar, bize daha önce bahşedilenlerin aynısıymış” diyecekler. Çünkü onlara o [geçmişte tadılanlar]ı hatırlatacak şeyler ¹⁷ verilecek. Onlar, orada tertemiz eşler bulacaklar ve orayı mesken edinecekler.

17 Lafzen, “ona benzeyen bazı şeyler”. Bu pasaj için, bazısı oldukça spekülatif ve batınî mahiyette birçok yorum yapılmıştır. Bu çeviri tarzını, “bu, daha önce de bize rızık olarak verilen şeyin aynısıdır” cümlesini, “yeryüzündeki hayatımız sırasında iman edip doğru ve

yararlı işler yapmamızın karşılığı olarak bize vaad edilen budur” anlamında tefsir eden Muhammed Abduh’a borçluyum (Menâr I, 232 vd.). Diğer bir ifadeyle, insanın bu dünyadaki eylem ve davranışları, onların öteki dünyadaki “meyveleri”ne ya da ürünlerine yansıyacaktır. -Kur’an’ın başka ayetlerinde ifade edildiği gibi “Kim zerre kadar iyilik yapmışsa onu göreceksin ve kim de zerre kadar kötülük yapmışsa onu görecektir” (99:7-8). Bir sonraki cümlede “eşler”e yapılan atıflara gelince, zevc (çoğulu ezvâc) teriminin bir çiftin her iki tarafını -yani, hem dişi hem de erkeği- ifade ettiğini belirtmek gerekir.

Mustafa Çavdar Meali

İman eden ve imanının gereği iyi ve güzel işler yapanlara, tabanından ırmakların çağladığı cennetler olduğunu müjdele! Ne zaman oradaki rızıklardan rızıklandırılırsalar “Bu, daha önce de rızıklandığımız şey!” diyecekler. O rızıklar kendilerine dünyadakilerin bir benzeri olarak verilecektir ve orada onlar için tertemiz eşler de vardır ve onlar orada kalıcıdırlar. 41/8, 9/124, 36/11, 42/22-23

Mustafa İslamoğlu Meali

İman eden ve bu imanla uyumlu iyilikler[41] işleyen[42] kimseleri zemininden ırmaklar akan cennetlerle müjdele! Her ne zaman oranın nimetlerinden ikram olarak onlara sunulsa, “Bunlar bize daha önce bahşedilenlerin aynısıymış” diyecekler. Oysa bu, o nimetlerin çağrıştırdığı belli belirsiz bir benzerlik.[43] Ve onlar için cennette tertemiz eşler olacak ve onlar orada kalıcıdırlar[44]

[41] “Sâlih amel”, vahyin nüzûl sürecinde farklı vurgular kazanarak zenginleşen merkezi bir kavramdır. Bireysel ve fitri olandan toplumsal ve eğitsel olana doğru bir seyir takip eder. Başlarda “sorumlu davranış”, ortalarında “Allah’ın razı olduğu eylemler”, Medine’de ise “ıslah edici iyilikler” vurgusu kazanır (Açıklama için bkz: 95:6, not 5). Sâlih bir amel şu beş özelliği bünyesinde taşımalıdır: 1) İfsadın karşıtı olarak bir kötülüğü düzeltmelidir (ıslah-ıfsad karşıtlığı için bkz: 7:56 ve 7:85). 2) Fâsıkın karşıtı olarak doğru ve dürüst olmalıdır (sâlih-fâsık karşıtlığı için bkz: 21:74-75 ve 24:55). 3) Seyyienin karşıtı olarak özünde iyi(lik) taşımalı (sâlih-seyyie karşıtlığı için bkz: 9:102). 4) Nefrete değil barışa ve sevgiye yönelik olmalıdır (4:128,129; 49:9). 5) Fâsitin karşıtı olarak yararlı olmalıdır (Bkz: 47:2; sâlihât ile hasenât arasındaki fark için bkz: 103:3, not 5). Sâlih amel Kur’an’da iman ile birlikte geldiği tüm yerlerde “imanla uyum içindeki bir eylem ahlâkına ve hayata” delâlet eder. [42] ‘Amile ile fe’ale fiillerinin arasındaki farkı vurgulamak için birincisini mümkün olduğunca “işledi”, ikincisini ise “yaptı” şeklinde çevirdik. Çünkü birinci fiil “bir süreçte yapmayı” ifade ederken, ikincisi “bir anda yapıvermeyi” ifade eder (İtkân II, 208). [43] Teşâbuh, ya özün sabit kalıp şeklin değişmesi, ya da tersidir. Müteşabihenin belirsiz niteliği çeviriye “belli-belirsiz” olarak yansımıştır. Yani: Dünyadaki nimetler cennetteki nimetlerin çok çok uzak bir kopyasıdır (Müteşabih için bkz: 3:7, not 5). [44] Hâlidin, uzun bir süre. el-Huld, bir şeyin uzun süre bozulmadan kalmasını ifade eder (Râğıb).

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

İmân edip sâlih amellerde bulunanlara müjde var. Şüphe yok ki onlar için altından ırmaklar akan cennetler vardır. Her ne vakit o cennetlerden bir meyva ile merzûk olunca diyeceklerdir ki: «Bu

meyva bizim evvelce de merzûk olduğumuz bir meyvadır.»
Onlara birbirine benzeyen (böyle nîmetler) verilmiş olacaktır. Ve onlar için cennetlerde tertemiz zevceler de vardır ve onlar o cennetlerde ebedî olarak kalacaklardır.

Suat Yıldırım Meali

İman edip makbul ve güzel işler yapanları müjdele: Onlara içinden ırmaklar akan cennetler vardır. Öyle cennetler ki, ne zaman meyvelerinden kendilerine bir şey ikram edilirse: “Bu, daha önce de dünyada yediğimiz şey!” diyecekler. Oysa bu, onların aynısı olmayıp, benzeri olarak kendilerine sunulacaktır. Orada onların tertemiz eşleri de olacak ve onlar orada devamlı kalacaklardır.

Cennetlikler için, cennetlerde tertemiz, eşler vardır. Bunlar sadece temiz değil, her yönden temizlenmişlerdir. Hem her türlü maddî pisliklerden hem de ahlâksızlık, geçimsizlik gibi manevî kirlerden. Dünyada da bu mutlulukların benzeri bulunabilir. Fakat başta gelen önemli fark, dünyanın geçiciliğine karşı, cennetin daimî olmasıdır. Birtakım kimseler, bu gibi müjdelerde, bilhassa yemek içmekten, kadınlardan bahsedilmesine itiraz etmek istiyorlar ve: “Dine ait duygular, insanı bunlardan kesip, yalnız ruhanî lezzetler ile uğraştırmalı.” diyorlar. Fakat şurası gariptir ki, böyle diyenlerin hepsi, bedene ait bu iki çeşit zevk peşinde koşanlardan çıkmaktadır. Halbuki bu müjdeler, görüldüğü üzere, her yönü kapsayan eksiksiz zevkleri bir araya getirmektedir. Ve âhiret zevklerinde dünyadaki zevklerden hiçbirinin benzerinin eksik olmadığını ve bunun karşısında dünyaya ait şehvetlerin âdiliğini, çirkinliğini de gösteriyor.

Süleyman Ateş Meali

İnanıp yararlı işler yapanlara, altlarından ırmaklar akan cennetlerin kendilerine aid olduğunu müjdele! Onlardaki herhangi bir meyveden rızıklandırıldıkça: "Bu, daha önce de rızıklandığımız şeydir, (dünyada iken de bu rızıktan yemiştik)" derler. (Cennetteki bu rızık), onlara, o(dedikleri)ne benzer verilmiştir. Onlar için orada tertemiz eşler de vardır ve onlar orada ebedi kalacaklardır.

Kur\ân-ı Kerîm\de mesânî denilen, karşılıklı, alternatif bir zıtlık (karşıtlık) üslûbu vardır. Kur\ân, karşıt şeyleri birlikte anarak anlatmak istediği mânâyı insan zihnine perçinler. Bundan dolayı Allah\ın, Kitabı mesânî (ikişerli, karşıtlı) olarak indirdiği belirtilmiştir. İşte bu üslûb gereği, bundan önceki âyetlerde kötülerin davranışları ve sonuçları anlatıldıktan sonra bu âyette de onların tam karşıtı olan iyilerin davranışları ve sonuçları özetle belirtilmektedir.

Süleyman Tefik (1927)

(Yâ Muhammed) İmân iden ve iyi işler işleyen mü'minleri, kendileri için ağaçları altından nehirler akan cennetler olduğu ile tebşîr it. Onlara cennetde her ne zamân cennet meyvelerinden ikrâm olunsa bunlar, bizim evvelce yediğimiz şeylerdendir, dirler (dünyada iken yidikleri meyvelere) benzederler. Ve onlar için cennetde her türlü 'ayıp ve kusurdan pâk zevceler vardır ve orada dâimî olarak kalırlar.

Süleymaniye Vakfı Meali

İnanan ve iyi işleri yapanlara da müjde ver: İçinden ırmaklar akan bahçeler onlar içindir. Kendilerine hangi üründen sunulsa: “Bu bize daha önce de sunulmuştu.” derler; ama onlara onun bir benzeri verilir. Orada kusursuz hale getirilmiş [*] eşleri de olur ve ölümsüz olarak kalırlar.

[] "Eş" diye tercüme ettiğimiz "zevc" kelimesi Kur'an'da hem kadın hem de erkek için kullanılır. Cennete giden eşler, eksiklerden arındırılacağı için, biri diğerinde bir kusur bulamayacaktır.*

Şaban Piriş Meali

İman edenler ve doğruları yapanlara, içinden ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele!.. Ne zaman oradaki meyvelerden rızıklandırılırsalar:-Bu, daha önce de rızıklandığımız şey! diyecekler. O meyveler kendilerine dünyadakilerin bir benzeri olarak verilecektir ve orada onlar için tertemiz eşler de vardır ve onlar orada ebedi kalacaklardır.

Ümit Şimşek Meali

İman edip güzel işler yapanlara müjdele: Onların, altından ırmaklar akan bahçeleri olacak. O bahçelerden ne zaman rızık olarak bir meyveyle nasiplenecek olsalar, “Bu daha önce bize verilen rızık” derler; çünkü o rızık, benzer şekilde onlara verilmiştir.(11) Onların orada tertemiz eşleri olacak; ve onlar orada ebedî kalacaklar.

(11) Cennette sunulan nimetlerin benzerliği konusunda yapılan yorumların başlıcaları şöyledir: (1) Âhirette iman ehline sunulan rızıklar, dünyadaki iyi işlerin meyvesidir. Âdetâ, dünyadaki iyi işler sevaba dönüşmüş ve Cennette rızık olarak verilmiştir. Onun için, Cennet ehli kendilerine verilen rızıkı tanıır ve “Bunlar, dünyada iken yaptığımız güzel işlerin sonucudur” derler. (2) Cennet nimetleri dünyadakine benzer şekilde sunulur; ancak lezzetleri arasında pek büyük fark vardır. (3) “Daha önce”den maksat, yine Cennette, az önce verilmiş olan nimetlerdir.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

İman edip hayra/barışa yönelik işler yapanlara şunu müjdele: Kendileri için, altlarından ırmaklar akan cennetler olacaktır. Onlardaki herhangi bir meyveden bir rızık olarak her nasiplendirildiklerinde, şöyle diyeceklerdir: "İşte bu, daha önce rızıklandırıldığımız şey!" Bu rızık onlara buna benzer şekilde verilmişti. Onlar için orada tertemiz eşler de vardır. Ve onlar orada sürekli kalacaklardır.

Eski Anadolu Türkçesi

anlara kim imān getürdiler, daḥı işlediler eyü işler kim bayık anlaruñdur uçmaḳlar aḳar altından anlaruñ ırmaḳlar. her niçe kim rüzḳi virinildiler andan yimiş rüzḳi virmek eyittiler “uşbu oldur kim rüzḳi virinildük ilerden” daḥı getürinildi birbirine bende. daḥı

anlarındur uçmaq içinde 'avratlar gey arınmışlar. dağı anlar anuñ içinde ebed qalıcılardur.

Satır Altı Meal (1534)

Yā Muhammed muştıla anlara kim ĩmān getürürler. Dağı işlediler eyüşleri. Taḥḳīḳ anlaradur uçmaqlar. Aḳar altlarından ırmaqlar. Nice kırızḳ virile anlara dürlü dürlü yemişlerden. Eyideler: Bu yemiş ol rızḳdur kibundan burun yemiş-idük, diyeler. Dağı virile anlara dürlü ni‘metler, biri biri-ne beñzer. Dağı vardır anlar-çun uçmaqda arı cüftler, bıkır ḥūrīler. Dağı an-lar anuñ içinde ebedī qalurlar.

Bunyadov-Memmedeliyev

(Ya Peyğəmbər!) İman gətirən və yaxşı işlər görən kimsələrə müjdə ver: onlar üçün (ağacları) altından çaylar axan cənnətlər (bağlar) vardır. (O cənnətlərin) meyvələrindən bir ruzi yedikləri zaman: “Bu bizim əvvəlcə (dünya evində) yediyimiz ruzidir”, - deyəcəklər. Əslində isə bu (ruzi, meyvələr) onlara (dünyadakılara zahirən) bənzər olaraq verilmişdir. Onlardan ötrü orada (hər cəhətdən) pak (olan) zövcələr də var. Onlar (mö'minlər) orada əbədi qalacaqlar.

M. Pickthall (English)

And give glad tidings (O Muhammad) unto those who believe and do good works; that theirs are Gardens underneath which rivers flow; as often as they are regaled with food of the fruit thereof, they say: This is what was given us aforetime; and it is given to them in resemblance. There for them are pure companions; there for ever they abide.

Yusuf Ali (English)

But give glad tidings to those who believe and work righteousness, that their portion is Gardens, beneath which rivers flow. Every time they are fed with fruits therefrom, they say: "Why, this is what we were fed with before," for they are given things in similitude; and they have therein companions pure (and holy)(44); and they abide therein (forever).

44 What can be more delightful than a Garden where you observe from a picturesque height a beautiful landscape round you — rivers flowing with crystal water, and fruit trees of which the choicest fruit is before you. The fruit of goodness is goodness, similar, but choicer in every degree of ascent. You think it is the same, but it is because of your past experiences and associations of memory. (R). (Cj. 4:57).